

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1591

Vragen van de leden **Bikker** (ChristenUnie) en **Van Nispen** (SP) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *het NOS-item «Ondanks verbod toch gokreclame op Belgische voetbalshirts, «kan ook hier gebeuren»»* (ingezonden 30 januari 2025).

Antwoord van Staatssecretaris **Struycken** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 12 maart 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 1358.

Vraag 1

Hebt u kennisgenomen van het NOS-item «Ondanks verbod toch gokreclame op Belgische voetbalshirts, «kan ook hier gebeuren»»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3 en 4

Herkent u het in dit bericht geschetste beeld dat in België wetgeving omzeild wordt die vergelijkbaar is met het Nederlandse verbod op gokreclames? Deelt u onze vrees dat het aankomende verbod ook in Nederland op dergelijke slinkse manieren zal worden ontweken? Hebt u in anticipatie hierop toch meer maatregelen getroffen om dit te voorkomen, en zo niet, welke maatregelen gaat u alsnog en op welke termijn treffen zodat het verbod niet ontweken wordt?

Antwoord 2, 3 en 4

Zowel België als Nederland kennen vergaande verboden voor reclame voor online kansspelen, waaronder een verbod op reclame in de sport.² De nationale wetgeving is echter niet een-op-een te vergelijken. Er zijn verschillen ten aanzien van de ingangsdatum, de overgangstermijn en de reikwijdte van de verboden. In België mogen bijvoorbeeld minderjarige sporters sinds 1 juli 2023 geen gokreclames meer op hun tenue dragen en met ingang van

¹ NOS, 25 januari 2025, Ondanks verbod toch gokreclame op Belgische voetbalshirts, «kan ook hier gebeuren» (<https://nos.nl/artikel/2553186-ondanks-verbod-toch-gokreclame-op-belgische-voetbalshirts-kan-ook-hier-gebeuren>).

² Besluit van 5 april 2023 tot wijziging van het Besluit werving, reclame en verslavingspreventie kansspelen in verband met de inperking van wervings- en reclameactiviteiten voor kansspelen op afstand (Besluit ongerichte reclame kansspelen op afstand)

1 januari 2028 geldt er in België een totaalverbod op gokreclames in de professionele sportwereld. In Nederland geldt vanaf 1 juli 2025 voor vergunde aanbieders van online kansspelen een totaal verbod op sport sponsoring.³ In de Nederlandse wet- en regelgeving is uitdrukkelijk bepaald dat het de verantwoordelijkheid van kansspelaanbieders is om zich te allen tijde aan de geldende reclameregels te houden.⁴ Ook als er andere partijen betrokken zijn bij de reclame- en sponsoractiviteiten, zoals inkoopbureaus en sponsorpartners.

Ik kan niet uitsluiten dat er in Nederland partijen zijn die zullen proberen aan hun kansspelbedrijf gerelateerde sponsornamen of -logo's te tonen op vergelijkbare wijze als in België. Indien dit gebeurt, dan zal de Kansspelautoriteit (Ksa) alle juridische middelen inzetten om dit te voorkomen of te doen stoppen.

In mijn brief van 14 februari 2025 heb ik uiteengezet hoe ik op basis van mijn visie op kansspelen en de beleidsreactie op de evaluatie van de Wet kansspelen op afstand (Wet koa) maatregelen tref om mensen beter te beschermen tegen schadelijke effecten van kansspelen.⁵ Met betrekking tot reclame voor online kansspelen ziet dat op twee zaken. Ten eerste een verdere beperking van reclame voor online kansspelen tot het strikt noodzakelijke, met als uitgangspunt «verboden, tenzij». Ten tweede een wijziging van de algemene uitgangspunten van de Wet op de kansspelen (Wok) waarin de normadressaat wordt uitgebreid, met onder andere schakels in de reclameketen zoals marketingbedrijven en internetplatforms.⁶ Met deze twee maatregelen wordt voorzien in een duidelijker reclameverbod met beperkte uitzonderingen en dat maakt omzeiling van de regels veel lastiger.

Vraag 5

Herinnert u zich onze eerder ingezonden vragen (ingezonden op 23 september 2024 en door u beantwoord op 17 oktober 2024⁷)? Heeft u sindsdien nieuwe inzichten opgedaan? Vindt u nog steeds dat de door u in die beantwoording genoemde wetsartikelen afdoende bescherming zullen bieden tegen vergelijkbare ongerijmdheden door de gokindustrie zoals nu in België het geval is?

Antwoord 5

Ja. In de beantwoording van de ingezonden Kamervragen van 23 september 2024 heb ik geantwoord dat ik de ontwikkelingen in het buitenland volg en mede aan de hand van de uitkomsten van de evaluatie van de Wet koa zal bezien of een verdere aanscherping van de reclameregels gewenst is. Daarbij is van belang dat met het Besluit ongerichte reclame kansspelen op afstand, op zo kort mogelijke termijn, een zo vergaand als mogelijk reclame- en sponsoringverbod is ingericht binnen de huidige kaders van de Wok. Voor verderstrekkende verbodsbepalingen is een wetswijziging benodigd. Deze heb ik aangekondigd in mijn brief van 14 februari jl.⁸

Vraag 6

Kunt u het citaat van de Nederlandse Kansspelautoriteit in het artikel – «We willen graag dat de wet wordt aangepast zodanig dat aanbieders wel de ruimte krijgen om reclame te maken, maar dat we de vormen van omzeiling die we nu in België zien, kunnen tegenhouden.» – toelichten? Dit citaat is te lezen als de wens om verruiming van de reclamemogelijkheden; klopt deze interpretatie en, zo ja, deelt u die wens, ondanks duidelijke Kameruitspraken?

Antwoord 6

De Ksa heeft mij desgevraagd laten weten dat zij niet heeft gepleit voor een verruiming van de reclamemogelijkheden, maar voor twee andere zaken. Ten eerste heeft de Ksa gepleit voor het in stand houden van de mogelijkheid voor vergunde aanbieders om reclame te maken voor het legale aanbod

³ Artikel II, eerste lid, sub a, Besluit ongerichte reclame kansspelen op afstand

⁴ Artikel 1, onder e, Besluit werving, reclame en verslavingspreventie kansspelen

⁵ *Kamerstukken II, 2024/25, 24 557, nr. 245.*

⁶ Met de normadressaat wordt de groep bedrijven of organisaties aangeduid voor wie een gegeven norm waar men zich aan moet houden in de wet- en regelgeving geldt.

⁷ *Aanhangsel Handelingen II, Vergaderjaar 2024–2025, nr. 311.*

⁸ *Kamerstukken II, 2024/25, 24 557, nr. 245.*

binnen duidelijke kaders. De Ksa is geen voorstander van een totaal reclameverbod, omdat het voor burgers duidelijk moet zijn waar legaal gespeeld kan worden en om te voorkomen dat zij alleen reclame van illegale aanbieders zien en dan daar gaan spelen zonder enige bescherming. Ten tweede heeft de Ksa gepleit voor een andere opzet van de reclameregels. Ze stelt voor het huidige stelsel om te vormen van een stelsel waarin alle reclame is toegestaan mits aan cumulatieve voorwaarden wordt voldaan («ja, tenzij») naar een stelsel waarin alle reclame voor kansspelen is verboden, tenzij nadrukkelijk toegestaan («nee, tenzij»).

Verder heeft de Ksa nog de wens geuit dat de reclameregels voor iedereen gaan gelden in plaats van slechts voor de vergunninghouders, zoals nu het geval is. Op die manier kan de Ksa rechtstreeks optreden tegen de reclame-makers zelf, zoals nieuwssites of voetbalclubs. Dit komt overeen met mijn voornemens voor wijzigingen op het gebied van reclameregels.

Vraag 7

Deelt u onze overtuiging dat jonge sportfans helemaal geen gokreclame moeten tegenkomen?

Antwoord 7

In mijn brief van 14 februari jl. heb ik beschreven dat het kansspelbeleid als doel heeft het beschermen van burgers tegen kansspelgerelateerde schade, zoals verslavings- en schuldenproblematiek. Hierbij heb ik in het bijzonder aandacht voor kwetsbare groepen, zoals minderjarigen en jongvolwassenen. Dit betekent dat deze kwetsbare groepen zo min mogelijk reclame voor kansspelen op afstand tegen moeten komen. Zoals in antwoord 3 en 4 beschreven, wil ik de mogelijkheden voor reclame voor online kansspelen tot het strikt noodzakelijke beperken, met als uitgangspunt «verboden, tenzij». Helemaal voorkomen dat jonge sportfans gokreclame tegenkomen is niet mogelijk, zeker zolang goksponsoring in de sport in andere landen nog toegestaan is.

Vraag 8

Bent u met ons van mening dat het geen pas geeft dat verscheidene voetbalclubs ondanks het aanstaande verbod toch, misschien wel tot de laatste dag dat het mag, gokreclames blijven faciliteren? Vindt u met deze vragenstellers dat dit weliswaar volgens de letter van de wet mag, maar in strijd is met de maatschappelijke verantwoordelijkheid die ook voetbalclubs hebben te nemen? Bent u bereid deze clubs hierop aan te spreken?

Antwoord 8

Met name voor de sportsector heeft het verbod op sponsoring door gokbedrijven grote financiële gevolgen. Gezien het belang van de sport in de samenleving, is voor een overgangperiode van twee jaar gekozen voor contracten die voor 1 juli 2023 waren gesloten. Het verbod op sponsoring door gokbedrijven zal op 1 juli 2025 in werking treden. Daarmee hebben sportclubs voldoende de gelegenheid gekregen om andere sponsors te vinden. Deze ingangsdatum valt eveneens samen met het einde van het sportseizoen. Ik zie dan ook geen grond om clubs nu aan te spreken op deze contracten.